NAM THU MƯỜI HAI. — SỐ THU 2163 | NGÀY THỨ TƯ 4 JUIN 1924

2333

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-KẾ-BÍNH

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE n° 180

ANNONCES
Décomptes à raison de 0 $ 02 le centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 $ 10 la ligne
Par contrat annuel
Par conditions à part
Insertions . . . . 0 $ 05 la ligne
Réclames dans la 3e page . . . 0 $ 20 la ligne
Annonces judiciaires et légales . 0 $ 08 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

BAROT

	1 mois	3 mois	6 mois	1 an
Indochine	1 $ 50	4 $ 00	7 $ 50	14 $ 00
Chine, Japon	2 $ 00	5 $ 50	10 $ 00	18 $ 00
Siam, Inde anglaise	2 $ 50	7 $ 00	13 $ 00	24 $ 00
Europe, Amérique	3 $ 00	8 $ 00	15 $ 00	28 $ 00

* Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Một điều có ích cho các cậu học-sinh

Ai đã có dịp vào thăm các trường ở những thành-phố lớn, hay là đi được trông thấy lũ học-sinh lúc tan học về thì cũng phải công-nhận rằng: Các cậu học-sinh ấy tuy nét mặt thông-minh, có vẻ linh-lợi thật, song phần nhiều trông rất èo-ọp, yếu đuối, cậu thì gầy gò, cậu thì xanh-xao, ít thấy mấy cậu là nét mặt hồng-hào, thân-thể to lớn mạnh mẽ như các cậu học-sinh Pháp vậy.

Những cậu học-trò gầy gò xanh xao ấy tức là những cái mỏi cho các tật-bệnh sau này, nhất là bệnh lao là một bệnh rất nguy-hiểm, người mình nhiều người thường mắc phải, gia đi những cậu ấy phần nhiều lại ở những nhà chật hẹp, ánh sáng cùng khí-trời không mấy khi vào được.

Lại còn những cậu học-sinh tuy có sức khỏe, nhưng vì về cuối năm phải thi khoa nọ khoa kia, nào thi lên lớp, nào thi tốt-nghiệp, mà phải hết sức học-hành, lại thêm cái lòng lo sợ, thành ra cậu nào cậu ấy cũng nét mặt bơ-phờ, đi đứng thờ thẫn, kém ăn kém ngủ, mà trong người thấy mệt, sức khỏe thấy kém đi, điều ấy chắc ai cũng thấy, nhất là về độ gần nghỉ hè này, học-trò các trường đang tấp-nập rìu rít về thi với cử vậy. Một nhà bác-học đã nghiệm rằng những học-trò đi thi, cứ số cân trung bình bao giờ cũng kém, độ chừng một cái một cái tang chứng là bọn học-sinh ấy yếu sức đi rất!

Đối với hai bọn học-sinh trên này: một bọn yếu đuối sẵn, và một bọn mất sức khỏe vì những sự thi-cử trước vụ nghỉ hè, ta có cách nào giúp họ để làm cho họ được mạnh khỏe lực lưỡng, không có cái dáng-điệu èo-ọp hay cái nét mặt bơ-phờ như trước nữa không? Có hai cách mà một cách thì biện nay các trường trường nào cũng thi-hành, còn một cách thì vì sự tổ-chức có lắm sự khó khăn, nên chưa thấy đâu dùng cả.

Cách trên tức là cách bắt học-trò phải tập thể-thao. Cái ích lợi của sự tập thể-thao thế nào, không cần phải nói ai cũng rõ, vì ngày nay ta đã được mục-kích những cái kết-quả tốt tươi của thể-thao đối với lũ thiếu-niên nước nhà rồi. Nhưng tập thể-thao thì chỉ trong khi học-trò đang đi học mà thôi, chớ khi nghỉ hè thì không thể bắt học-trò ngày ngày đến trường mà tập thể thao được. Vậy trong lúc nghỉ hè — là lúc học trò cần phải lấy lại sức khỏe để sang năm đủ sức làm việc — thì có cách nào tưởng người mình cũng nên dùng lắm. Cách đó các tỉnh bên Pháp nhiều nơi thi-hành lắm mà ở bên này cũng đã có nơi thi-hành cho học-sinh Pháp rồi, tức là cách cho các học-sinh đi nghỉ mát trong vụ nghỉ hè người Pháp gọi là *colonies de vacances*. Học-sinh Pháp phần nhiều mạnh khỏe, nhà ở lại rộng-rãi mát mẻ, thế mà người ta còn biết tổ-chức nên cuộc nghỉ mát chung như thế, huống chi là học-sinh Việt-Nam mình phần nhiều èo-ọp yếu đuối, nhà ở lại chật chội bức bối, mùa hè ở rất là hại cho sức khỏe, ta há không nên bắt chước một việc có bổ ích cho sức khỏe con em ta sao?

Cho học-sinh đi nghỉ mát như thế không phải là bảo rằng nhà nào giàu có, sẵn tiền sẵn của, cứ đến nghỉ hè là đưa con đi Sầm-sơn hay là Tam-đảo hoặc Chapa, cho ở trong một hàng cơm tây độ một hai tháng rồi hết nghỉ hè lại về đâu. Cách ấy ít người dùng được, mà thiết tưởng giá có sẵn tiền của cũng không nên dùng, vì cái lợi không bõ với cái hại có thể xảy ra được.

Cho học-sinh đi nghỉ mát đây không phải là đi riêng một hai người như thế, mà là đi chung một bọn đông độ mười lăm hai mươi người cho đến ba chục là cùng, thường là học-trò một lớp hay một trường, đã quen biết nhau mà phải có một ông giáo đi theo trông nom mới được. Ông giáo đi theo trông nom như thế, không phải là phải làm thêm, phải bó-buộc gì đâu, song là một việc nhất cử lưỡng tiện, vừa có lợi cho mình, lại vừa có ích cho học trò mình thì tưởng cũng không lấy chi làm ngại. Cứ đến gần vụ nghỉ hè ông giáo xét xem những cậu nào yếu-đuối thì nên khuyên bảo cha mẹ cho đi nghỉ mát với chúng bạn ít lâu, chắc những nhà có con như thế sẽ vui lòng mà cho con theo thầy theo bạn chớ không không.

Chỗ nghỉ mát thì tùy tiện, hoặc chọn những nơi ở miền nhà-quê rộng rãi mát mẻ, hoặc chọn những chỗ gần cái cao nguyên, hay những làng ở miền duyên-hải, là những nơi khí-hậu thường tốt, có lợi cho sức khỏe những người yếu đuối một nhọc. Ở những nơi ấy phải thuê sẵn một cái nhà, rộng hẹp tùy số người đến ở, có đủ chỗ ăn chỗ ngủ, nhưng không cần bày biện trang-hoàng cho lắm. Các cậu trẻ con đang ở chốn thị-thành nực nội, khó chịu, nay được đến ở những nơi rộng rãi mát mẻ lại lạ mắt lạ tai thì trong lòng vui thích biết nhường nào. Buổi trưa nắng thì nghỉ ở nhà, còn buổi sáng buổi chiều mát mẻ, thì thầy trước trò sau, hoặc cùng nhau đi chơi mát ở quãng đồng bát ngát, khi xem bác nông-phu cày dưới ruộng, khi nghe lũ chim hót trên cây, khi nhìn đàn bướm liệng trên bãi cỏ hoa, khi ngắm cánh đồng lúa rập rờn theo ngọn gió, khi đứng bờ ao xem ông lão giả câu cá, khi ngồi bờ ruộng xem cậu bé con đuổi bò, khi vào chùa xem các tượng, khi ra chợ xem các đồ hàng, vân vân...: hoặc thầy trò mỗi người cầm một cái gậy hết lên đồi nọ lại treo núi kia, đứng trên một chỏm đa cao chót vót mà nhìn xuống chốn thung lũng; hoặc vào những nơi rừng xanh cây cả, bày các cuộc chơi bời, xem hoa, ngắm quả, tìm lá, bẻ cành; hoặc thầy trò mặc quần áo nịt thì nhau chạy dưới bãi bể, khi theo luồng sóng mà vào bờ, khi thừa ngọn nước mà ra khơi, khi bơi, khi lặn, khi ngồi trên mỏm đá, khi đứng dưới bãi phơi-sa, trông ra ngoài khơi một vùng xa tít, cái lằm con mắt rộng biết chừng nào! Trong những khi thầy trò đi chơi trong quãng đồng, hay trên núi, hay ngoài bể như thế, nếu thầy giáo khéo chỉ bảo thì các cậu học-trò tuy là chơi mà chẳng khác chi là học, vì mắt được nhìn lắm cái lạ, tai được nghe lắm cái hay xưa nay ở chốn thị-thành không có bao giờ. Như thế không những có ích cho sức khỏe, mà lại có ích cho đường học-thức nữa, chẳng khác gì cho trẻ đi học tư thêm mấy tháng hè vậy. Cho các cậu đi nghỉ mát như thế, độ một tháng thì sẽ thấy khác ngay, lúc về tuy da mặt có sạm đen chút đỉnh chớ không xanh bủng như trước, nhưng cậu nào cậu ấy trông có vẻ khỏe mạnh, ngực phồn nở nang, gân cốt cứng cáp, ăn uống được nhiều, làm lụng không biết khó nhọc, đó tức là đi thu lấy cái sức khỏe để khi vào trường ganh đua với chúng bạn đó.

Nhà nào có con cho đi nghỉ mát như thế kể ra cũng tốn hơn là cho nghỉ ở nhà ít nhiều thực, song tốn ít mà lợi nhiều thì cũng không nên rụt rè e ngại. Nếu số học-trò đi nghỉ mát càng đông thì cái phí-tổn mỗi người lại càng bớt. Vả lại nếu có ông nào hay hội nào đứng lên mà tổ chức việc này, giá có xin Chính-phủ trợ-cấp ít nhiều thêm vào thì Chính-phủ cũng chẳng hẹp nào, vì các học-sinh Pháp thường vẫn được nhờ ơn Chính-phủ trợ-cấp cho mà đi nghỉ mát một cách rất sung-sướng. Vậy nay nghỉ hè gần đến, số học-sinh yếu hay mệt chắc cũng khá nhiều, mong rằng ở Hà-thành ta sẽ có người tổ-chức nên cuộc đi nghỉ mát chung như đã nói trên này thì thật là làm một việc rất bổ ích cho các cậu học-sinh ta đó.

B. G.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris ngày 2 Juin 1924

Tin về phi-tướng Pelletier d'Oisy

Tin Phạng-thiên. - Phi-tướng Pelletier tới Phạng-thiên

Một cái trường học cháy

Tin Los Angeles. — Một trường học con gái bị cháy, 18 người chết, 3 người không có tin-tức, và 20 người bị thương.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 2 và 3 Juin 1924

Ông Herriot với tiền franc

Mấy tờ báo có nói ông Herriot chỉ nghĩ cái chánh-sách quan Poincaré về tiền franc. Về việc ấy ông Herriot có nói với nhà điện-báo Havas như sau này: Những lời mấy tờ báo đăng rằng tôi nói thực không đúng. Tôi không có chỉ nghị những nhà ngân-hàng Hoa-kỳ giúp nước Pháp để bảo hộ giá tiền franc, và tôi công bố rằng những lời nói ấy sai cả.

Việc chánh trị nước Đức

Các hội ái-quốc yêu cầu chánh-phủ phải thay đổi chánh-trị ngoại giao và nội-vụ. Các hội ấy tỏ tình bất phục về việc ưng thuận cái chương-trình của các nhà giám-định.

Tin về phi-tướng Pelletier d'Oisy

Phi-tướng Pelletier d'Oisy bay từ Phạng-thiên đã tới Pyongyang (Cao-ly).

Cái chương-trình của đảng Cấp-tiến

Trong một bức thư của ông Herriot viết cho M. Blum, ông có kể rõ cái chương-trình của đảng Cấp tiến định thi hành khi quyền chính về tay đảng ấy: Bãi các đặc-lệnh; đại xá; bãi bộ đại-sứ ở giáo-hội đô-thành; thi-hành bản luật về các giáo-hội; trường học chỉ có một thứ thôi; lập lại cuộc giao-tế với nước Nga; ưng cái chương-trình của các nhà giám-định; có khoản bảo-chứng chắc-chắn thì mới rút quân ở hai sông Rhur về; cùng với Đồng-minh liệt-quốc kiểm-duyệt việc triệt quân-nhu ở nước Đức; bồi đắp cái thế-lực cho hội Vạn-quốc.

Đảng xã-hội với đảng xã-hội cấp-tiến

Đảng xã-hội họp đại-hội-đồng, không ưng tán-trợ cho tòa nội-các của đảng xã-hội cấp-tiến. Đại-hội-đồng cho phép đảng ấy ưng chuẩn tờ chi thu.

Các chánh-đảng với quan Giám-quốc

Đảng cộng-hòa tả dực, và đảng cộng-hòa dân chủ liên hiệp có cử một viên-ban để xét xem có nên phản đối quan Giám quốc hay không.

Nguyên-lão nghị-viện với cái hiện-tình chánh-trị

Nguyên-lão nghị-viện bàn về ngôi Giám-quốc chưa quyết-định ra làm sao. Song nghe đâu nguyên-lão nghị-viện không ưng bãi thứ dân nghị-viện. Việc ấy nguyên-lão nghị-viện không từng bàn đến.

Nước Thổ với nước Ý

Các báo nước Thổ có nhiều bài bình-phẩm về việc nước Ý tự linh ở Rhodes. Chánh-phủ Thổ hạ lệnh phòng bị cẩn mật trong các miền Smyrne và Adalia.

Nước Albanie có loạn

Báo *Times* đăng tin rằng ở Albanie có loạn. Nghe đâu sáu nghìn người về đảng quốc-dân khởi loạn mà tiến đến Tirana. Tòa nội-các tử chức. Hiện đã thiết quân luật.

Nước Anh với nước Thổ

Hai nước Anh và Thổ điều-đình với nhau về đất Mossoul không thành công.

Nước Ý cũng có loạn

Người về đảng cộng-sản và về đảng chánh-phủ xung đột với nhau. Đảng cộng-sản chết 32 người; đảng-chánh-phủ chết 23 người.

Cavite, ngày 2 Juin 1924

Carpentier thất bại

Tin Michingan City. — Carpentier bị thua hẳn. Keo nào Gibbons cũng thắng, Carpentier bị ngay đến 12 lần. Lúc đầu võ xong, Carpentier chảy máu và quê chân. Gibbons kháng cự rất giỏi, Carpentier đánh hụt nhiều lắm.

Hoa-kỳ với Nhật-bản

Tin Washington. — Quan Hughes cùng các quan nhiều đã bắt đầu xét lời tranh hiện của Nhật-bản. Còn lâm mới biết cái thái-độ của chánh-phủ Hoa-kỳ về việc ấy thế nào.

CÁI VẺ MỈM CƯỜI CỦA MĨ-NHÂN ĐÁNG GIÁ BAO NHIÊU?

Mấy tháng trước một vai đào là Mme Jane Lugan ở Paris đi ô-tô với một nhà chủ tàu ở Marseille chẳng may gặp sự rủi ro, ô-tô đổ, Mme Jane Lugan bị thương. Người chủ tàu cầm máy ô tô, phải phạt 50 quan về tội vô ý làm cho người ta bị thương.

Mới đây người chủ tàu lại bị Mme Lugan kiện tại tòa án Lons-le-Saunier về việc làm cho người ấy bị thương xấu mất người đi.

Mme Lugan bị thương có sẹo ở trán, ở môi và lại hèn phải, đôi người chủ tàu cầm máy đền cho mình 75 nghìn quan. Mme Lugan nói rằng môi có sẹo không có thể mỉm cười được nữa thì rất thiệt hại trong nghề nghiệp của mình.

Luật-sư hai bên cãi xong, tòa án xử phải bồi-thường cho vai đào ấy 20 nghìn quan. Ấy thế mới biết cái vẻ mỉm cười của mĩ-nhân quý giá thật, các nhà có ô-tô thường có cái cao-hứng mới mĩ-nhân đi chơi, hà chẳng nên cẩn thận lắm dư.

CHƯƠNG-TRÌNH CỦA CÁC CHÁNH-ĐẢNG TRONG CUỘC BẦU-CỬ VỪA RỒI

(*Tiếp theo*)

Đảng xã-hội Thiên-chúa-giáo — Về đường nội-vụ, rộng cho nữ-lưu hưởng quyền tổng-bầu-cử. Lập một cuộc đại-biểu rất công-bằng. Đặt một nghị-viện theo các nghề-nghiệp.

Đặt các thuế chính ngạch thay cho các thuế ngoại ngạch. Thanh-giảm cái thể lệ tô thuế. Đặt cái luật lệ lợi cho các gia-quyến đông con.

Thay đổi cái thể lệ làm công và ông chủ ngày nay, khiến cho tư-bản phải tùy tòng vào lao-động chứ lao-động không phải tùy tòng vào tư-bản nữa. Tư gia, đoàn-thể và quốc-gia đều có quyền sở hữu cả.

Con nhà nghèo được học không mất tiền đến bậc trung-học và cao-đẳng. Ai có tài thì hễ nơi mãi lên bậc trên.

Hòa bình về đường tôn-giáo. — Về đường ngoại-giao yêu-cầu cho nước Pháp được bồi-thường và bảo-chứng, nhưng phải có liệt-quốc đồng-lao cộng-tác để đạt mục-đích ấy. Mở mang hội Vạn-quốc, làm cho hội có đủ thế-lực mà bắt các nước thi-hành các khoản của hội quyết-nghị. Hễ các nước thôi không can thứ nhau nữa, thì tất cả các nước đều được vào hội.

Đảng xã hội liên-hiệp — Về đường nội-vụ thợ thuyền được bảo chứng chắc chắn, và được quyền tự-do kết liên với nhau. Ngoại giao chính-trị đều lấy cộng-hòa làm chủ-nghĩa. Chống-cự những việc mưu đem các công-sở giao về quyền các nhà tư-bản kinh-lý. Cải-lương các công-xưởng theo như cái quy-tắc của lao-động tổng liên-hiệp hội nghĩa là cho các công-sở được tự-trị, do một hội đồng có đại-biểu của công dân, của các viên chức và của quốc-gia chủ-trương. Phần nhiều vấn-đề hiện nay đệ trình nghị-viện, sẽ giao cho hội-đồng chuyên-môn quyết-nghị. Hội đồng chuyên-môn ấy thế nào, hội lao-động tổng liên hiệp đã kê-hoạch rõ ràng. Về các vấn-đề giao cho nghị-viện quyết nghị, cũng phải cải-lương hẳn các phương-pháp nghị-luận, và ấn-định cái kỳ-cương của các chánh-đảng khiến cho chỗ diễn-thà khỏi rối loạn, và việc dâu-phiếu được rõ-ràng nhanh-chóng.

Về đường ngoại-giao thì lập một cuộc hòa-bình đích thực, mọi việc phân tranh đều do hội-viên quốc giải-quyết. Mọi một trái khoản liệt quốc, lấy tài sản nước Đức làm của bảo lĩnh, để lấy tiền chi vào bồi khoản. Muốn cho nước Pháp được bình-an, thì nước Đức phải triệt quân bị, và tuyệt ngăn sông Rhin phải đặt làm đất trung-lập, mọi việc đều nhờ ở hội Vạn-quốc cả. Vậy phải bồi đắp cái thế-lực cho hội ấy, khiến cho chỉ mình hội Vạn-quốc có quân-bị, và được phép chế khí giới, để bắt các nước tuân các khoản của hội quyết-nghị. Tổ-chức một cơ-quan quân bị theo như các mẫu của đồng laurès kê hoạch.

(*Còn nữa*) N. T. C.

MỘT BỆNH NGHIỆN RẤT KỲ

Ở đời cũng có lắm cái nghiện thật; nghiện thuốc phiện, nghiện rượu, nghiện thuốc trà, (tiếng Bắc gọi là thuốc lào) nghiện hát bội, nghiện á đào đã xong, đến đất cũng nghiện cũng thèm, cũng mua cũng bán như một thứ thực-phẩm mới lạ thay!

Chư độc giả mới xem qua tưởng là những người điên tàn đói khát mới ăn đất nhai bùn, nhưng không, chính người không mất trí khôn mà cũng thích ăn lắm.

Người thổ-trước ở Xu-đăng (Soudan) thuộc nước Ai-cập (Egypte) ở Tây-bộ nước Ấn-độ và các xứ khác thuộc về Phi-châu, thường quen ưa ăn đất và một đôi khi dùng để trị bệnh bư tì và các bệnh khác. Họ lấy đất sét bồi hai bên bờ sông Nin (Nil) thứ đất này gọi là (tên ibliz) trữ lại đợi đến kỳ nước lớn đem ra bán với giá cao. Thứ đồ ăn này nhiều người thích lắm, mà xem ra cũng đắt chẳng kém gì bánh trái bên ta. Nhiều người nghiện ấy quá đến nỗi xanh xao gầy còm, mới nhật-mất sau chẳng khác gì các ông các bà nghiện thuốc phiện bên ta vậy. Dân xứ Xu-đăng khi nào mắc bệnh hư huyết họ quen lấy đất ở bên lò rèn (đất này có chứa chất oxyde de fer) trộn với hồ tiêu và hạt cà nghiêm nhỏ cả rồi đem ra uống. Người nước ta và người Tàu cũng có dùng đất để trị bệnh như là táo thổ (đất nơi ông táo) vì ta không hiểu cách phân chất nên không biết có vị thuốc bổ ở trong, chứ thứ đất nơi ông táo cũng có chứa nhiều chất oxyde de fer lắm.

Lại có tục mê tín rất lạ, họ lượm đất trên mả các vị đế-vương hay là trên mộ các ông tù-trưởng của họ, nghiền hột đem hòa lẫn với nước để uống hay đắt vào mình; họ tin rằng: hễ uống vào tai bệnh phải khỏi ngay. Họ lại nói: ngày xưa đức chúa nận Adam bằng đất, vậy thì tất là một vị thuốc bổ cho sức người, nên hễ đến xứ nào họ cũng dùng đất để trị bệnh chối nước.

Theo như lời ông Maupetit nói thì người Lào cũng có thói nghiện ăn đất. Ông nói: Sáu ngày người đàn bà Lào xuống hai bên bờ sông tìm một thứ đất sét rất hiếm (thứ đất này thơm mùi cà) đem về phơi, song lại nghiền nhỏ ra bột, trộn một ít nước vào nặn bắt thành tấm, rồi c ất lửa lên đốt n ư đốt than. Đốt xong họ đem tấm đất ra chặt nhỏ từng tấm như tấm sô-cô-la, họ để dành trong nhà hoặc đem ra chợ bán. Họ còn hầm một thứ đất rồi tìm dưới mấy lớp cát (thứ đất này giống như đất bồi sa, về cuộc lở đất rã ngày) mùi bay ngào ngạt, khiến người nghiện phải chảy nước miếng ra. Nhiều người không tiền mua, thèm quá p ải xuống bờ sông khấy đất sét khó lên ăn. Trẻ con lại thích ăn đất ở vỏ-bầu lắm. Ông Maupetit lại kể chuyện rằng từ khi ông đến Ouhone đến giờ, ông tấy cái hại nghiện đất của người Lào cũng không kém gì cái tệ nghiện thuốc phiện của người Tàu. Mỗi năm số người nghiện đất mắc bệnh và chết nhiều vô kể mà nói họ nghiện nặng quá, nhiều khi gần chết mà họ cũng còn cầm miếng đất trên tay.

Vì phần nước ta cái số trẻ con nghiện đất nghiện than nghiện gạch cũng không ít. Nhiều đứa thiện ăn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

đất ăn giấy hơn là ăn chả ăn nem, chính kỳ-giả đã mục-kích được nhiều lắm. Mấy đứa ấy phần nhiều không được mạnh khỏe như mọi đứa trẻ khác và bệnh cam tích cam nhẫn cũng vì cớ ấy mà ra.

Tôi ăn đất không phải tự nhiên mà sinh được. Nhiều ngài bảo là hư tì mới sinh ra, nhưng theo ý của kỳ-giả thì đứa trẻ nào đã ăn đất sau mới sinh chứng hư tì. Vì rằng bộ máy trong thân thể người ta tì như một cái cối xay, hằng ngày ta bỏ sạn vào xay thì thớt xay tất hỏng, thớt xay đã hỏng thì sau xay lúa sao được. Đứa trẻ ăn đất vào cũng vậy, vì đất là một vị mà ngũ tạng ta không tỉ tiêu hóa được, đã không tiêu hóa tất phải ngưng trệ mà đã ngưng trệ thì bộ máy phải hư, đứa trẻ phải đau.

Cái cớ đứa trẻ sinh ra nghiện ăn đất cũng vì cha mẹ ít săn sóc đến con, để cho con ở dơ cát; người giàu thì giao cho vú bồ, người nghèo thì phó mặc đất trời, đứa trẻ ham ăn cứ quên ăn đến khi đói bụng gì cũng đưa vào miệng, lần lần thành quen, lâu quen thành nghiện, cái thói quen bắt đầu từ đấy mà ra.

Vậy kẻ làm cha mẹ, người làm anh chị, phải nên xem sóc con cái em út, quyết từ sao cho tiệt cái bệnh nghiện nguy nghèo ấy đi.

Bùi-song Hương.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tử-Quyến nữ sĩ

MMDV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vệ đạo nhờ ai cũng một lòng.
Miếu cũ mấy lần trăng tỏ chiếu,
Bia tàn bao trải lớp rêu phong.
Văn-chương chưa dễ pha mùi tục.
Hoa cỏ càng thêm rạng vẻ hồng.
Văn-vật buổi này văn-vật mới.
Cung-tường còn vững với non sông

Nguyễn-thuần-Tri, Hanoi

MMDVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tang-hải thay dời miếu vẫn không.
Khói tỏa non Nùng nền phú-mỹ,
Bóng lồng nước Nhị vẻ nho-phong
Tâm trăm năm lẻ lừng thanh giáo,
Ba bốn triều nay dấu đỉnh chung.
Lòng làm gác Khuê vẳng nhật nguyệt
Treo gương kim cổ để đời trông.

Nguyễn-khắc Minh
17, phố hàng Ruơi, Hanoi

MMDVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tôn miếu xưa nay vẫn kính sùng,
Cửa Khổng nghiêm-trang nền nếp cũ
Rừng-nho ngào ngạt khói hương nồng
Rõ gương khoa giáp nhà Hồng Lạc,
Trực cỗ văn-minh chốn Nhị Hà.
Trải mấy tang-thương vẫng nhật-[nguyệt,
Tinh-thần còn mãi với non sông.

MMDVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Còn miếu nào hơn miếu Khổng không?
Nức tiếng văn chương bên đất Bắc,
Nổi danh tôn giáo khắp trời Đông.
Rừng nho mở lối sang Nam-Việt,
Bể học tràn qua tới Nhị Hà.
Nhắm lại từ xưa văn hóa ấy,
Gây nên nền nếp biết bao công.

MMDIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu đạo làng nho bấy ngắm trông.
Tường gạch rêu che màu vẫn đỏ,
Đá bia cỏ bọc sắc còn phong.
Gốc nguồn cội học là đây nhỉ,
Nền nếp kia ai danh có phải không?
Lễ nghĩa xuân thu còn có nữa,
Cũng nên sửa lại để soi chung.

Vũ-văn-Luyện
23, Phố hàng Tre, Hanoi

MMDX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu tô thêm cảnh Nhị Nùng.
Hồn chữ non màng con gió thổi,
Khí thiêng phảng phất lúc cây rung.
Rừng nho bát ngát chuông khua rộn,
Bể học mênh-mông trống điểm thông
Nào khách tứ âm nho người tức học,
Bảo-tồn quốc-túy nhớ hay không?

Nguyễn-thị-Mi
66, Quai Clémenceau, Hanoi

MMDXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu là đây có phải không?
Bường bệ tôn-nghiêm in xóm Khuyết
Cung tường phô-mỹ rợp non Nùng.
Cương-thường cột dựng trời Nam [vững,
Đạo-lý nguồn xa đất Bắc thông.
Bày xóa Trường-an có mấy cuộc,
Tư-văn còn lại nếp huỳnh-cung.

Hoàng-hữu-Nghĩa, Sơn-tây

Tin Saigon

Thi vào ngạch quan thẩm-phán hòa giải Nam-kỳ

Hiện ở Nam-kỳ cần sáu chân thẩm-phán hòa giải bản xứ, vậy sẽ mở kỳ thi vào ngạch ấy. Những người ứng thi phải có đủ cách-thức đã định ở điều thứ nhất nghị-định ngày 25 Juillet 1923. Đơn xin ứng thi phải đệ lên quan Thống-đốc Nam-kỳ trước ngày 15 Août 1924.

Đến ngày thứ ba 16 Septembre kỳ thi sẽ mở tại Saigon, các bài thi sẽ theo chương-trình đính với bản nghị-định ngày 25 Juillet 1923.

Những người nào được dự thi sẽ có giấy gọi riêng.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 31 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ năm 5 Juin 1924
St. Boniface

Âm-lịch

Mồng 4 tháng năm, năm Giáp-tí
Ngày Ất mão
Sinh: Thủy, sao Tỉnh. Trực Khai
Kỵ: Tất chẩng. Xuyên-lĩnh
NGHI: Tế-tự, Ký-phúc, Cầu tự, Thượng-bẩu, Hội hợp, Nhập-học. Xuất hành, Khai-thị. Tu-tạo, Kết-hôn, Nạp-thái, Giá thú, Đi thuyền, Tập-khoan, Mưu-đồng.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		9$ 55
— nhì	—	8 80
— ba.	—	8 20
Thóc.		6 50
Bắp ngô.		5 50

Giá bạc. Kể từ ngày 4 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 20

Tin tàu. Tàu *Gouverneur general Paul Beau* mang thư sang Pháp đến ngày chủ-nhật 8 Juin hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane Quinhơn và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng ngày 8 Juin.

Một chiếc tuần-dương-hạm Nhật sắp đến Bắc-kỳ. — Chiếc tuần dương-hạm *Oi* của Nhật-bản chừng 17 tháng này thì tới Haiphong và ngày 19 thì các quan võ Nhật sẽ đi ô-tô lên Hanoi và các cai đội thì đi xe hỏa lên. Nghe đâu thành-phố cũng đang sửa soạn cái chương-trình để nghênh-tiếp các quan Nhật

Đường Tuyên-quang đi Yên-báy. — Những cầu ở đường Tuyên-quang đi Yên-bay vào chỗ kilomètres 33 + 510, 35 + 500 và 35 + 450 đều hỏng cả. Cái cầu ở kilomètre 26 đường Yên-bình cũng bị lỡ. Vậy các xe cộ không đi lại được, e lúc người đi chân là có cầu con bắc tạm đi được mà thôi.

Tin đồn bậy. — Độ này trong nhân-dân bản-xứ có một tin đồn bậy là có người nói rằng chỉ nay mai thì ba-mươi vạn người Nhật đi cư sang Đông-pháp, tức là cái kết-quả việc quan Toàn-quyền sang sứ tại Nhật-bản và việc Hoa-kỳ định bài-xích người Nhật vừa rồi.

Cái tin ấy là tin đồn nhảm, không có gì là chích thực, vậy chớ nên tin. Trong những lời đồn ấy không có tí gì là sự thực cả.

Muốn bán một cái xe ô-tô «Chenard & Walker» 18 mã-lực, 5 chỗ ngồi, còn mới lắm. Giá 31.500 fr.
Hỏi tại M. Francony, Trésor
HANOI

TẾT ĐOAN-NGỮ

Hiệu *QUẾ-LAM số 42 phố Phúc-kiến* chuyên bán những *hoàn tán thuốc gia truyền và sâm quế thục cao gia dụng*, các nhà phú quí thường dùng lắm, giá mua đem làm đồ tết có dễ nhà lắm mà lại đắc dụng hơn.

Thi bằng Sơ-học Tây. — Sáng hôm nay đã bắt đầu dẫn thí vấn đáp, được 83 các cô các cậu vào kỳ ấy thì trúng tuyển cả. Học-sinh ta thì có các cô các cậu sau này :

Melle Joséphine Phương, MM. Lê-xuân-Bàn, Bạch-thái Bảy, Trịnh-văn-Bính, Đào-sĩ-Chu, Vũ-cao-Đàm, Ng-Dâu, Phan-hữu-Đính, Trần-trọng-Du, Cung-đình-Hoan, Vũ-ngọc-Huỳnh, Ng-xuân-Khoát, Trịnh-văn-Khiêm, Lê-nguyên-Liên, Vũ-v-Lợi, Ng-vinh-Nam, Ng-xuân-Nghị, Đỗ-định-Vinh, Ng-đa-Paúc, Ng-hữu-Sinh, Bùi-ngọc-Thiệu, Vũ-ngọc-Thuyên, Ng-v-Tuyên, Ng-văn-Tuyên Paul, Ngô-ngọc-Ý.

Bản báo có lời mừng các cô các cậu mới trúng tuyển.

Cái ân mạng ở phố hàng Đàn. — Ai cũng nhớ ngày 25 septembre năm ngoái có một đứa dẫn nhà một ông lang ở hàng Đàn mời đi bốc thuốc, khi thấy lang đi khỏi 1 lúc hai đứa đến nhà, trèo lên gác bóp cổ thằng đầy tớ chết rồi cạy hòm lấy của đi mất. Từ bấy đến nay việc tìm vẫn chưa ra mối, mà cái đứa nghi tình thì sở Mật-thám vừa mới bắt được mấy hôm nay. Việc này quan Dự-thẩm đã ủy quyền cho sở Mật-thám xét.

NƯỚC CHANH
HIỆU
T B
125, Route de Sinh-từ
(Bến Giám)
Chữa bệnh nước cát, thải là thanh-khiết, chai quả bầu, nút sắt.

Các ngài nào vẫn uống nước chanh, từ nay không cần phải mua nước chanh Hồng-kông nữa. Cứ biệu này mà uống ngon hơn mọi thứ nước chanh khác.

Bản-hiệu có bán cả nước hơi *Soda*, và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh-khiết.

Tòa án binh. — Tòa án binh họp ngày thứ ba vừa rồi đã xử những việc sau này :

Người chia đạn thay cho chim. Hôm tết đầu năm vừa rồi, một người lính Tây là Pallavicini cùng với một người bạn lính nữa vác súng *carabine* lên Tây-hồ để bắn chim. Hai người thuê một chiếc thuyền chở ra giữa hồ, nhưng không rõ vì giá cả thế nào mà chưa đi xong, mấy người lái đò lại chở lên bờ. Hai người lính tức mình rằng cuộc săn bắn không thành thì định không trả tiền nong gì cả. Mấy người lái đò trì hô và xúm nhau lại đòi. Hắy giờ người lính Pallavicini mới lấy ngay súng mà bắn vào ông người đòi tiền mình thì đạn tin phải một người đàn bà bị thương và mấy người nữa người thì bị đứt, người thì bị chân. Ở tòa hỏi thì có ý nói là tại nhỡ mà bắn phải chứ không cố chi. Quan ba giữ chức Biện-lý không xin tòa phạt nặng, trong hai tội sau này thì xin tòa kết một thôi là phạt giam từ 6 ngày đến 2 tháng, hai là phạt bạc từ 16 đến 100 *francs*, nhưng nếu tòa phạt bạc thì xin phạt đến tột cùng là 100 *francs*.

Sau tòa xét xong, chỉ phạt có 60 *francs* thôi.

Say rượu. — Việc thứ hai là một việc tầm thường mà thôi, là những chuyện thường xảy ra ở các trại lính xưa nay, một người lính Hung-gia-lị tên Vargha đăng vào đội Lê-giương (Légion étrangère) ở Yên-bay, ngày 13 janvier năm nay uống rượu say, khi về trại bị một viên đội mắng thì lại lăng mạ. Đến khi phải giam thì lại phá phách trong nhà giam. Tòa phạt 2 năm tù,

Lại đánh lính. — Mấy việc sau là việc lính khố đỏ.

Hà-dương-Minh là cai khố đỏ ở Ha toi, ngày 28 octobre năm ngoái, khi canh ở buồng giấy nói, không rõ vì việc chi cãi nhau với một người lính rồi tát hắn hai cái, nhưng tin có mọc.

Nhưng vì Hà-dương-Minh phải giam cứu đã lâu rồi thì tòa tha cho.

Bỏ đồn đi. — Người lính Phương-Tinh phải canh gác ở kho bạc của cơ-binh lại bỏ đi đâu mất 20 phút để có người ăn trộm mất một số tiền. Tòa phạt 5 tháng tù.

Ngủ trong khi canh gác. — Hoàng-văn-Thúc là lính gác ở đội Yên-bình-xa bị bắt được ngủ gật. Hỏi thì nói vì chóng mặt. Nhưng vì tòa xét ra người ấy yếu đuối lắm nên cũng tha cho.

Thuyên chuyển trong ngạch Y-chính. — M. Lê-v-Bị, thầy thuốc thi sai hạng nhì ở Hà-đông nay đổi đi Hưng-yên thay M. Trương-đình-Trí từ chức.

M. Hoàng-gia-Hội, thầy thuốc thi sai hạng nhì ở Thái-nguyên nay đổi đi Hà-đông thay M. Lê-v-Bị.

M. Đặng-hanh-Kiên, thầy thuốc thi sai hạng năm tại Bắc-kạn nay đổi đi Thái-nguyên thay M. Hoàng-gia-Hội.

M. Bùi-đức-Long, thầy thuốc thi sai hạng năm tại Bắc-kạn nay đổi đi Hải-dương.

M. Đỗ-văn-Duyên, thầy thuốc thi sai hạng năm tại nhà thương Hanoi nay đổi đi Bắc-kạn thay M. Bùi-đức-Long.

Bán một cái nhà số 34, đường Henri-Rivière, Hanoi, cả đất rộng 2 150 m². Hoặc bán cả làm một hoặc chia ra từng lô cũng được. Hỏi ở đấy.
3847

CUỘC ĐẤU VÕ TẠI NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Đến hôm mồng 7 tháng sáu này (samedi 7 Juin), vào k giờ 9 giờ chiều hội *Boxing-Club-Tonkinois* sẽ mở một cuộc đấu võ tại nhà chớp bóng Palace để lấy tiền quyên vào hội Bông-khóp-tự

Chương-trình soạn rất cẩn-thận và vui vẻ lắm :

Có hai cuộc đấu võ của người ta, hai cuộc của người này và một cuộc của M. Girence và M. Thọ là một tay võ-sĩ mà nhiều người đã được biết tiếng.

Giá các chỗ ngồi là 0$ 30 và 0$ 70.

Cuộc đấu võ hồi 7 Juin này sẽ thế công đã lắm vui lắm, mà lại còn phương nhà nhạc đạo quản thu chia đều giúp hữu.

Mong rằng bà con ta ở Hà-thành sẽ vui lòng đến xem thật đông, kẻo phí mất cái lạc-thú ở nhà chớp bóng Palace chiều hôm ấy.

Ring

Lại một cuộc ẩu-đả nữa. — Lần này không phải ở hàng cơm Cửa-nam, nhưng ở một hàng cà-phê phố Tràng-tiền.

Số là đêm thứ hai vừa rồi, vào lúc 11 giờ rưỡi, có một người Tây cùng với một người bạn nữa vào hàng cà-phê hồi lấy rượu mát uống. Chủ tiệm không cho hồi lấy, vì nghe đâu ông khách ấy nợ tiền rượu đã nhiều đó mà không chịu trả. Bởi vậy mà đôi bên thành ra to tiếng, rồi thấy tiếng cốc ném choang-choảng và hai bên cùng sờ sát nhau, may có người ngăn cản cho nên mới yên.

Diễn-thuyết. — Đến thứ năm mồng 5 tháng 6 tây này, hồi 8 giờ tối, ông Nguyễn-công-Tiểu sẽ diễn-thuyết về «những sự kỳ quan trong vũ-trụ». Xin mời các ngài hội-viên đúng 8 giờ tối hôm ấy vui lòng đến dự nghe ở nhà hội cho đông.

Tri-tri hội lại cảo.

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày chủ nhật 8 juin này, ở Hanoi lại có cuộc đua ngựa. Chương-trình như sau này :

Giải Nhà-quê chạy 1.200 m.
Giải Persévérante chạy 1.300 m.

Tên chủ ngựa	Tên ngựa
d'Or	Le Bon
Tango	Cyrano
Blanche	Long-cáu
Bleue	Na-cham
Roché	Espoir
Ng-h.-Hợi	Gladiateur
—	Dominateur
—	Fol amour
Đ. K. Long	Cent dollars
Giải mùa hè chạy 1.500 m.	
d'Or	Dominante
G. F.	Démon
Blanche	Drolerie
—	Condottière
Métropole	Ronsky
Ng-văn-Nhân	Isard
Tạ-duy-Tự	Thất-khê
Giải Grand même chạy 1.800 m.	
Casabianca	Étincelle
Blanche	Brise cœur
—	Destrier
Métropole	Rad'um
Lê-xuân-Nhân	Isard
J. M. D.	Khanh nham
Giải Jusqu'au bout chạy 2.000	
G. F.	Diablotin
Blanche	Sept-pagodes
—	Défi
Ng-huy-Hợi	Rigadin
—	Sans-souci
Đ. K. Long	Promodo
Tạ-duy-Tự	Sidi
Bleue	Papillon
Cửa cấm	Pyrrhus
Giải Pentecôte chạy 2.200	
Blanche	L'Yser
—	Brûleur
—	Abeille
Métropole	Surprise
Y...	Diavolo
Ng-huy-Hợi	Mon désir
—	Đề-thám

Nghỉ phép — M. Ng ngọc-Trân, thư-ký thượng hạng hạng nhì tại tòa Đốc-lý Hanoi được phép nghỉ 30 ngày.

M. Pasm-trọng-Kiên, giáo học tập sự tại Tuyên-hiệp (Sơn-tây) được nghỉ dưỡng bệnh 15 ngày kể từ ngày 23 Mai 1924.

M. Lê-văn-Phúc có bằng Sơ-học được tạm trong khi M. Kiên nghỉ vắng. Tiền phụ cấp mỗi ngày là 5 hào.

Hội Trung-Bắc-kỳ nông công-thương tương-tế. — Hồi 2 giờ chiều ngày chủ-nhật 9 juin 1924 bản-hội họp đại-hội-đồng thường-niên tại nhà Hội-quán hội Tri-tri số 59 phố hàng Quạt Hanoi ; chương-trình như sau này : 1. Nghe tờ trình của viên chánh hội-trưởng ; 2 Nghe tờ trình của các chi-hội ; 3. Nghe tờ trình của ban kiểm soát Tài-chính Hanoi ; 4. Hoán-cải mấy khoản trong tập điều lệ ; 5 Bàn-định các điều yêu cầu của các chi-hội ; 6. Các việc vặt. Sau khi tan hội-đồng, hội có thiết một tiệc trà để anh em toàn-thể hội họp mặt cho vui tỏ tình hữu-ái. Qui-hữu nào không tiếp được giấy mời, xin cứ lấy bài lai cảo đăng ở báo này làm tờ mời.

Hội-trưởng
Nguyễn-huy-Hợi lai cảo.

Ngạch công-chính. — M. Lương-đắc-Vi, tạm-ký hạng ba được phép nghỉ 2 tháng, lĩnh nửa lương.

Ngạch khán-hộ. — Mme Lê-t-j-Tuân, khán-hộ thường hạng tư ở Hà-đông được nghỉ hộ sản một tháng lĩnh cả lương.

Mất trộm mấy hòm rượu. Quan Dự-thẩm đã ấy quyền cho sở Mật thám xét về việc M. Iphate là chủ rượu Bắc-ninh bị mất trộm mấy hòm rượu giá đáng 1.380 đồng.

Mấy cái trộm vặt. — Cậu Lê-văn Chinh là học trò nhà ở phố nhà thờ trình Cẩm rằng bị kẻ trộm lấy mất một cái áo và một bộ khăn vàng đáng giá 29 p.

M. Pousse là thị dịch tại trường Cao-đẳng tro tại hàng cơm Aoyama ở đường Orléans trình sáng bị kẻ trộm lấy mất một cái áo giá 8 p. và 9 p. bạc giấy.

Cô Nguyễn-thị-Kiên, bán đồ sơn ở hàng Đậu trình Cẩm rằng bị dây tơ ăn cắp mất một đôi hoa tai vàng, giá 14 đồng

CẢO BẠCH

Hiệu Bảo-chế MONTÈS nhà ba chuông, có lời để các nhà làm đồ thầy tinh biết rằng nước acide fluorhydrique đã đã tới nơi.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARISIENS »
mỗi gói. . . . . 0 p. 08
Thuốc STIC « HAVANE »
mỗi gói. . . . . 0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES »
(Thanh-hương) bọc vào hộp
bán kín, mỗi hộp hai mươi
điếu. . . . . 0 . 20

VIỆC BẮC-KỲ

THƯỜNG-TÍN (Hà-đông)

Phát phần thưởng. — Trường Pháp-Việt Thường-tín trước đã định đến ngày 14 Juin thì phát phần thưởng, nay lại phát sớm mấy ngày là đổi vào ngày 6 Juin hồi 9 giờ sáng.

NAM-ĐỊNH

Hội Học-giới bảo-trợ. — Đến hôm 6 Juin hồi tám giờ tối, hội Học-giới bảo-trợ sẽ họp đại hội-đồng thường-niên tại nhà quán (lớp Thành-chung) để bàn những việc sau này :

1. Nghe tờ trình về năm 1923-1924.
2. Bàn hội-đồng trị-sự năm 1924—1925.
3. Bàn việc làm hội-quán.
4. Dự tính số chi tiêu 1924 - 1925.
5. Lớp ban nhã nhạc.
6. Việc vặt.

Phát phần thưởng. — Đến ngày 12 Juin này, sẽ làm lễ phát phần thưởng cho các nam nữ học sinh.

Lễ phát phần thưởng năm nay làm trọng thể hơn mọi năm nhiều.

Lạc con. — Tên tôi là Ng-duy-Gia, hàm chánh ngũ phẩm hiệp-quản ở làng Gia-lộc, tổng Thượng-hộ, huyện Duyên-hà, tỉnh Thái-bình, có lời kính cáo để các ông các bà biết cho rằng :

Duyên, hôm 24 tháng tư Annam này, tôi bị thất lạc mất đứa cháu gái lên mười tuổi, ở trong thành-phố Nam-định hồi lúc 12 giờ trưa. Tên nó là cái Tịnh-Con, lúc nó đi, thì mới có đầu để hai trái đào, mặt mũi xinh xắn, nó mặc một cái áo nâu cũ, cái yếm, cái quần cũng cũ và cái ruột tượng trắng mới.

Hồi đó tôi đã cố công tìm kiếm mãi mà không thấy, vậy nên tôi đã trình sở Xăng-tan để do hộ cho, mà cũng chưa thấy.

Vậy ngài nào mà bắt được hoặc biết được cháu ở đâu thì bảo cho tôi biết tôi xin tạ ơn và xin biếu ít tiền thưởng.

Nay kính
Nguyễn-duy-Gia.

LẠNG-SƠN

Sỏ còn nặng kiếp mày râu. — Mới đây có một chàng vì quá giận mất không, quyết chí đem tính mệnh gửi cho cảnh đa cho được thoát ly nơi trần tục, nhưng vì chưa hết nợ nên cái lẫn kịch bi-thảm lại đổi thành câu chuyện kỳ khôi. Số là chàng ta vẫn thường ăn thua trong cuộc đỏ đen, năm canh tư tưởng hễ chiêm bao thấy gì thì lại lên lối vào đám nợ sòng kia để gánh tài đua chí với bạn đồng nghệ, chẳng may vận rủi, có đồng nào nướng hết đồng ấy, canh bạc đã đen, về nhà vợ con còn rầy rà eo óc, ngồi đứng không yên, đi cũng khốn mà ở cũng khổ, chỉ bằng một thác là xong, nhân tiện đầu nhà có cây đa cỗ thụ, chàng bèn treo lên tìm hết phương này hướng khác, rồi lấy dây lưng trong cổ vào cành, nhưng chắc hẳn lúc này cuộc yếm thế đã tan, nên hai tay vẫn còn giữ chặt lấy thân cây mà nhìn xuống, vợ con thấy vậy cứ nghiễm nhiên tọa thị, chẳng hề dã động can ngăn ; cực chẳng đã chàng phải dẫn lòng nhảy xuống mà mồm vợ rằng : «nỡm chửa ! dám ngồi đấy mà cười thế ngươi ta nhỡ tay làm thật cũng cứ xem à !!»

Xuýt xảy nạn to. — Sáng hôm qua sở Cẩm đã cho đi lùng bắt những phu xe dám đột nhập giữa cầu Kỳ-cùng đang khi xe-lửa chạy qua, gia người tài xế không may bị bắn kịp thì chửa biết cái nạn nay xảy ra gớm ghê đến thế nào, nhưng lạ một điều rằng hai bên có người cản gác mà sao lại để đến nỗi thế được.

VIỆC KINH-ĐÔ

Thi bằng Sơ-học Pháp-Việt. Kỳ thi bằng Sơ-học Pháp-Việt (Certificat d'études primaires franco-annamites) sẽ mở vào ngày 10 Juin. Hội-đồng khảo-hạch có những viên sau này :

M. Auconri, Đốc-học trường Quốc-học ở Huế làm chánh chủ khảo ; M. Brueil, Giáo-học trường Quốc-học làm phó chủ khảo. Các phụ khảo thì có : M. M...ze, Đốc-học các trường Sơ-học ở Tourane ; Mme Délétie, nữ giáo-học trường Quốc-học làm phụ-khảo ; Mme Laurent, nữ Đốc-học trường tiểu-học tây ở Huế ; Mme Dubois, nữ Đốc-học trường nữ-học Đông-khánh ; Mme Sogny, nữ giáo-học trường nữ-học Đông-khánh ; Mme Casanova, nữ đốc-học trường nữ-học ở Tourane ; Mme Rouger nữ giáo-học trường nữ-học Đông-khánh ; Mme Maze nữ đốc-học trường nữ-học tây ở Tourane ; Mme Duflef nữ giáo-học trường nữ-học Đông-khánh.

MM. Bùi-Đình, giáo-học trường Quốc-học ; Hoàng-gia-Đức, giáo-học trường Quốc-học ; Cung-quang-Mận, giáo-học trường Sơ-học ở Quảng-trị ;

(Xem trang thứ ba cột thứ hai)

CÔNG-TY ĐIỆN KHÍ
ĐÔNG-PHÁP

Cáo-bạch thứ nhất

Theo như nghị-định của quan Đốc-lý Hà-nội ngày 11 Avril 1924 về giá mua điện thắp đèn, và điện chạy quạt, ông Tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp có lời thỉnh các nhà mua điện đến buồng giấy của Công-ty, phố Francis Garnier, để làm giấy mua điện cho hợp phép.

Ông Tổng quản-lý
G. PELLETIER

Cáo-bạch thứ nhì

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời để qui-khách biết rằng công-ty mua được điện hạ giá, nên từ ngày 1er Juin đến ngày 31 Août đèn 32, và 50 bougies định giá là 3 fr. 50,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
16 chân-kính
Mặt số kim
có chất da-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
19, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

CHÈ ĐẦU-XUÂN
號正泰金
茶名子獅
Bào-hiệu đến 15 aonam lại có mấy thứ chè chính-hiệu thượng-đẳng vầy-sơn-chà sang, liên-tâm, ô-long được nước, nhưng lại được hương để bán hẫu các quý-khách, các thọ chà danh như sau này :
Kim-thái, Công-thái,
Lâm-mậu, Như-ý,
Ngũ-phúc, Minh-thái,
Tam-nguyên, Lam-mậu,
Thiên-thái, Kim-mậu
Những thứ chè này tất tốt, kia lại phải chăng. Xin mời các ngài là nơi giúp cho, chúng tôi lấy làm đa tạ
KIM-THÁI
HANOI : Rue des Cantonnais N. 3, Téléphone 480
HAIPHONG : Rue Chinoise N. 140 Téléphone 272.
2101

HIỆU
MINH-ĐƯỜNG
MẠI-CHÍNH TỔNG CỤC
của Đông pháp Yên-thảo công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ GÀ
Giáp phố hàng Gai số 83

AI MUỐN CÓ NƯỚC XUỐI VỊ CHỈ NGAY Ở TRONG NHÀ
Ai cũng biết rằng nước xuối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy đáng được những việc gì, đau thận, chứng về sỏi bệnh khác nữa, đáng nước ấy công-hiệu lắm.
Nhưng đến tận xuối ấy mà phải thuốc lại tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào-chế Monnes. NHÀ BÀ CHƯƠNG có buôn thứ muối Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, chẳng tốn kém là bao.
Nên đến hiệu bào chế NHÀ BÀ CHƯƠNG, mà mua muối Sels Vichy

Trần-Kinh Đốc-học trường Sơ-học Quảng-bình ; Ưng-Nhang đốc-học trường Sơ-học huyện Quảng-điền ; Lê-quang-Ngoan, giáo-học ở Tourane ; Nguyễn-Đoa, đốc-học trường Sơ-học Quảng-nam ; Ng.-hữu-Lữ giáo-học ở Quảng trị ; Phạm-phú-Lương giáo-học ở Đồng-hới.

Hai cái phục-thi. Ở gần nơi bến đò trại lính tập đối với chợ Đông-ha có nhà hai vợ chồng anh bồi kia nhân một hôm che thêm một cái chái ra bên nhà để cho người vợ đẻ. Về việc mới làm được nửa thì bỗng người em anh bồi ấy hộ đăng lên mà nói rằng : « Nơi chỗ anh định che cái chái cho chị nằm nơi, chính là chỗ hai cột tôi ở dưới ấy, thì xin anh làm ơn đặt lên mà đem tôi đi nơi khác cho khỏi chịu ô uế thì em anh chị chẳng dám quên ». Người hỏi nghe nói liền bảo đi lấy thân cuốc đào nơi ấy lên thì quả có một bộ xương người đã tiêu hết một hai phần thì anh nầy cũng lấy làm sợ dị ; liền đó lại hộ đồng lên một lần nữa, vừa khóc vừa lạy mà tạ ơn, rồi lại nói (anh chị đã có lòng thương đến tôi thì xin anh chị thương đến em tôi luôn thể, vì em tôi cũng tôi cũng chết nằm gần nhau cách vài bước ở nơi ấy ; nguyên trước vào khoảng năm thất thủ kinh thành, anh em tôi qua đò vừa đặt nhau đi đến đây thì bị đạn bắn chết ngã xuống nơi nào mà vội lấp cho đến bây giờ, thật là khổ không xiết ; liền chỉ chỗ cho người đào lên, quả được một bộ xương người nữa. Hai bộ xương lấy độ chừng một người mười lăm, một người sáu bảy tuổi, đào lên rồi thì lấy ta ơn và khóc dầm dề rồi thăng đồng. Người chủ nhà thấy thế, thương tình, liền làm lễ tống táng rất phong hậu, những người lân lý cũng kể qua đàng, người cho tiền, kẻ cúng vàng giấy lương hoa rất đông.

Sự nầy quả hẳn một sự thật, chẳng phải là việc huyễn dị, xét như thế thì đủ biết người và ma là vẫn có mà đối với nhau vẫn lấy lẽ phải tình ngay mà ăn ở, chớ chẳng phải ma quỉ làm nên phức-họa cho người, mà người phải ăn việc ấy với ma, quỉ dâu, mà ta thường tin lễ đi đoan bịa ra lắm điều vô lý, thật là vô ích vậy.

Đốc-học các trường Sơ-học ở Tourane.

Phó chủ khảo M. Louis, đốc-học trường Sơ học tây ở Faifoo.

M. Desia, Giám-binh làm giám-khảo.

Mme Maze, Nữ-đốc học trường Sơ-học tây ở Tourane.

M. Lê-Thước, giáo-học trường Sơ-học ở Vinh.

M. Cung-quang-Mậu, Đốc-học trường Sơ-học Quảng trị.

Tôn-thất-Cự, giáo-học ở Quảng trị

Số sĩ-tử ứng hạch cả thảy 146 người. Đề ra như sau nầy :

Âm tả

Les fêtes en Annam

L'Annamite adore les fêtes. Tout lui est prétexte à processions, à concours. Les fêtes villageoises sont fort intéressantes par leur pittoresque.

Suivant les régions, on y voit des courses de pirogues, des luttes, des jeux d'échecs vivants ; le tout est toujours couronné par un grand banquet fait à la maison communale, où l'on mange force cochons, poulets, canards et ou l'on boit l'alcool de riz.

Le législateur a dû même prescrire des règlements relevant ce goût des fêtes, car, pour y donner libre cours, les villages se ruineraient et écraseraient la population de contributions exceptionnelles. La célébration d'une pagode, les fêtes d'un genie, une bonne recolte, sont d'excellentes occasions de réjouissances. Parfois aussi les villages d'une même canton s'unissent pour conjurer un danger commun

Câu hỏi

1. Que signifie « prétexte » ? Analyser ce mot.
2. Expliquez le sens de « pittoresque ». Analyser ce mot.
3. Qu'est ce qu'un jeu d'échecs vivants ?
4. Qu'est ce qu'un « pirogue » ?
5. Expliquez le sens du mot « ou » dans cette phrase : ou l'on mange force cochons.

Hỏi bài tính

1. Un marchand achète 1.500 paires de bas de soie et 600 de bas de demi-soie formant une masse longue de 8m,5 large de 2m,25 et haute de 1m,25. Il les revend au prix de 0f,75 les bas de soie et de demi-soie et 0f,60 les bas de soie. Quel est le bénéfice du marchand ?
2. Un voyageur fait 1.500 pas par kilomètre et fait pas par minute. Il est obligé de 12 kilom. d'une ville où il doit arriver à minuit à quelle heure doit-il partir en supposant qu'à cause de la nuit, on n'avance moyenne se trouve diminuée de 1 ?

Luận chữ Pháp :

Un de vos camarades, déjà assez avancé dans ses études, désirerait obtenir son certificat d'études primaires. Vous l'exhortez à demander à son entourage les cadeaux appliqués à la rentrée et au jour de l'an ; expliquez-lui en quelques mots les avantages qu'il pourra retirer du choix d'une profession honorable.

Trong số 146 sĩ tử ứng hạch đỗ được 44 người. Danh-sách các cậu trúng tuyển kỳ hạch sau sẽ đăng.

Lại một thớt cá ông nữa. — Hôm 29 Mai mới rồi ở làng Nghĩa-nương, thuộc phủ Quảng-trạch, mấy người ngư-nhân đi ra bờ bể làm cá, tình cờ thấy một thớt cá ông trôi vào hải-ngạn lăng lẩy.

Thớt cá nầy bề dài được 1 thước, bề ngang được tam tấc.

Thế là trong vòng một tháng nay có hai thớt cá ông lụy, lại mấy bữa nay trời nắng mưa, nhân thế con nhà hàng-hải và ngư-nghệ đều một lời nói rằng : thời tiết thay đổi khác thường như vậy, là vì có cá ông lụy, dễ gì ấy vẫn huyễn hoặc thế, song cũng đã từng kinh nghiệm nhiều lần. Lấy lý thiết mà đoán, thì có lẽ giống cá voi yếu đuối, hễ khi nào sắp trở trời, thường hay gặp nạn.

Một con chim lớn. — Hôm 31 Mai có người bắn được một con chim « Rú ry » lớn lắm, to bằng con dê con, hai cánh dương ra đo được hơn một thước tây, toàn mình một sắc xám.

Trông hình thù sắc tướng, giống như con chim « méo ».

Giữa đường gặp nạn. Mới rồi ở chợ Đôn về huyện Hồ trạch có một người phụ nữ quê ở Hà-tĩnh đi làm trên Lào về, chẳng may giữa đường bỗ mạng ở chốn lữ quán, thân thích chẳng có ai, tình cảnh thật nên thương. Quan huyện sở-tại đã cho mai táng.

PHÚ-MỸ (Bình-định)

Vì cắt tóc mà xuýt mất mấy mẫu tự-điền. Mới đây ở về vùng nầy có xảy ra một chuyện đáng buồn cười, coi đó thì biết được cái trình độ dân trí minh quả vẫn còn tối tăm quá. Số là có một tên học trò, nhà cũng khá giả, vì hiếm hoi nên đến năm mười lăm tuổi, cha mẹ nó mới cho đi học vỡ lòng chữ nho. Năm nay đã lớn vì sự bắt đắc dĩ mới phải có ra trường học quốc ngữ. Khi ra trường ông đốc và ông giáo thấy nó ăn mặc bẩn thỉu lắm, đầu đội cái khăn trở (vì cha nó mới mất) đen cáu khó coi, thì khuyên bảo nó phải lắm cửa đặt dịa cho sạch sẽ. Nó nghe lời từ đó ăn mặc biết theo phép vệ sinh. Nhưng còn tóc đầu để dài mà không bao giờ chải gì cả, nên có nhiều chấy và nhớp lắm. Ông giáo lại khuyên bảo nó nên cắt tóc và gội chải cho sạch sẽ. Nó cũng nghe lời mà làm. Nhưng ngờ đâu sự cắt tóc lấy lại là một sự rất không may cho nó. Sau hôm nó đã cắt tóc thì đến trường khóc lóc xin thôi học. Ông đốc và ông giáo hỏi có sao thì nó nói rằng : « Vì tôi cắt tóc, mà cụ tôi giận mắng là đưa bất hiếu, bảo cha mới mất mà sao lại dám hủy thương thân tiết phái phụ đi, cho là trái phép nhà và bất hiếu-tỷ, thực giải mẹ con tôi lên kẻ quan không nhận tôi là cháu thừa tự nữa. Nếu nay tôi trái lời thì mất mấy mẫu tự điền vậy lại mang tội với cha chú, nên tôi đã phải tự ý xin tự ray không dám cắt tóc nữa, và xin thôi học ».

Câu chuyện nay dù là nhỏ nhặt nhưng cũng đáng nên phàn nàn cho một kẻ kia vì cái lòng cố chấp quá ư ngu dại, mà trở ngại sự học-hành của con em. Như vậy trách nào mà sự học ở vùng nầy vẫn lấy làm khó mở mang lắm.

N. G. lai cảo

Vẫn dùng mua một cái thuyền độ chừng ba mươi tấn, ai muốn bán xin hỏi tại sở Lanhien ở Hải-phòng. 3859

Hiệu Báo chế trung-ương Vân nam
Chi-điểm ở HO-KOW gần LAO-KAY
BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC
Giá bán phải chăng
Cần tính gửi mua cũng được
8843

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Bầu hội đang cho bạn hát luyện tập để nay mai sẽ diễn một tích hát Một trận cười (CHÈO CẢI LƯƠNG)
Hát đối đáp toàn chèo vừa đủ 20 điệu
Vở hát đã in thành sách bán tại Sán-nhiên-đài, hiệu Mạc-Đình-Tư và các hàng sách giá hai hào.

Tối thứ tư 4 Juin 1924
GIẢNG HOA ÍT CÓ
Dầu rằng chịu tiếng giảng hoa.
Để phai mặt phấn khôn lòa bóng gương.
Thấy người thấy nết mà thương.
Mặt xanh cùng bạn mà hường gặp nhau.

Tối thứ năm 5 Juin 1924
Diễn hai tích :
Chèo một tối
Tích thứ nhất :
LƯU NGUYỄN NHẬP THIÊN THAI
Tích thứ hai
BẠCH XÀ NGỘ ẨM HÙNG HOÀNG TỬU

SẼ XIN HẬU TẠ
Tôi có con chó giống « Nuật-bản » sắc trắng, hai tai, lưng và đuôi và vàng nhuộm, cổ đeo cái vòng xích bằng kẽn, có cả khóa và nhạc. Hồi tám giờ tối chủ-nhật nó lạc ra ngoài đường, vậy ông bà nào bắt được hay là trông thấy nó, làm ơn chỉ bảo cho tôi, tôi sẽ xin hậu-tạ.
Giáp-đăng-Đạt
83, Avenue Belgique, Haiphong

Qui-khách cần việc gì?
Đem công chức của mình đặt vào một công-ty vô danh dư ?
Sắp xếp việc buôn-bán của mình dư ?
Lập sổ sách buôn bán dư ?
Tìm một người kế-nghiệp hoặc một người chung-phần dư ?
Quý-khách ở đâu, tôi cũng đến được.
Cái giá của tôi rất phải chăng.
P. Em. VALETTE
Ancien Inspecteur de Comptabilité
(No 5 phố Tô-Tịch)
HANOI

Bột ăn PHOSPHATINE FALIERES đánh tiếng lâu nay, bán mới dựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kinh lắm.
Có mua không cho được hộp PHOSPHATINE FALIERES cùng hỏ tinh khan, tích cho con trẻ mắt sớm, người lớn đau huyết ông già bà cả liệt nhược, cũng là kẻ có đau ốm mới mạnh
Có trữ bán cho hết — Tại chỗ thì ở Paris, Số 6 đường La Tacherie.

VIỆC TRUNG-KỲ

HÀ-TĨNH

Dịch trâu bò. — Ở Bản-lũ thường năm hay có dịch trâu bò, lần hai rất lớn, nông-dân thật đã khốn khổ. Mới rồi ở hạt Sơn-đầu về huyện Kỳ-anh có dịch, một nhà cạn nông kia bị chết hàng trăm con trâu, thì thiệt hại biết bao nhiêu là bạc.

Cứ tục hai mùa ấy như thế tuy là vì dịch chẳng thình-lình không sao tránh khỏi, song cũng tại nhà mục-sức nhà quê mình không biết phép đề phòng cho được chu-đáo.

H. kh. Th. lai cảo.

QUẢNG-BÌNH

Kỳ hạch lấy bằng Sơ-học Pháp-Việt. — Kỳ hạch lấy bằng Sơ-học Pháp-Việt (Certificat d'études primaires franco-Annamites) đã mở hôm 27 Mai.

Hội-đồng chấm thi có những viên sau nầy : Chánh chủ-khảo M. Maze Đốc-học các trường Sơ-học ở Tourane.

Phó chủ khảo M. Louis, đốc-học trường Sơ học tây ở Faifoo.

M. Desia, Giám-binh làm giám-khảo.

Mme Maze, Nữ-đốc học trường Sơ-học tây ở Tourane.

M. Lê-Thước, giáo-học trường Sơ-học ở Vinh.

M. Cung-quang-Mậu, Đốc-học trường Sơ-học Quảng trị.

Tôn-thất-Cự, giáo-học ở Quảng trị

Số sĩ-tử ứng hạch cả thảy 146 người. Đề ra như sau nầy :

Âm tả

Les fêtes en Annam

L'Annamite adore les fêtes. Tout lui est prétexte à processions, à concours. Les fêtes villageoises sont fort intéressantes par leur pittoresque.

Suivant les régions, on y voit des courses de pirogues, des luttes, des jeux d'échecs vivants ; le tout est toujours couronné par un grand banquet fait à la maison communale, où l'on mange force cochons, poulets, canards et ou l'on boit l'alcool de riz.

Le législateur a dû même prescrire des règlements relevant ce goût des fêtes, car, pour y donner libre cours, les villages se ruineraient et écraseraient la population de contributions exceptionnelles. La célébration d'une pagode, les fêtes d'un genie, une bonne recolte, sont d'excellentes occasions de réjouissances. Parfois aussi les villages d'une même canton s'unissent pour conjurer un danger commun

Câu hỏi

1. Que signifie « prétexte » ? Analyser ce mot.
2. Expliquez le sens de « pittoresque ». Analyser ce mot.
3. Qu'est ce qu'un jeu d'échecs vivants ?
4. Qu'est ce qu'un « pirogue » ?
5. Expliquez le sens du mot « ou » dans cette phrase : ou l'on mange force cochons.

Hỏi bài tính

1. Un marchand achète 1.500 paires de bas de soie et 600 de bas de demi-soie formant une masse longue de 8m,5 large de 2m,25 et haute de 1m,25. Il les revend au prix de 0f,75 les bas de soie et de demi-soie et 0f,60 les bas de soie. Quel est le bénéfice du marchand ?
2. Un voyageur fait 1.500 pas par kilomètre et fait pas par minute. Il est obligé de 12 kilom. d'une ville où il doit arriver à minuit à quelle heure doit-il partir en supposant qu'à cause de la nuit, on n'avance moyenne se trouve diminuée de 1 ?

Luận chữ Pháp :

Un de vos camarades, déjà assez avancé dans ses études, désirerait obtenir son certificat d'études primaires. Vous l'exhortez à demander à son entourage les cadeaux appliqués à la rentrée et au jour de l'an ; expliquez-lui en quelques mots les avantages qu'il pourra retirer du choix d'une profession honorable.

Trong số 146 sĩ tử ứng hạch đỗ được 44 người. Danh-sách các cậu trúng tuyển kỳ hạch sau sẽ đăng.

Lại một thớt cá ông nữa. — Hôm 29 Mai mới rồi ở làng Nghĩa-nương, thuộc phủ Quảng-trạch, mấy người ngư-nhân đi ra bờ bể làm cá, tình cờ thấy một thớt cá ông trôi vào hải-ngạn lăng lẩy.

Thớt cá nầy bề dài được 1 thước, bề ngang được tam tấc.

Thế là trong vòng một tháng nay có hai thớt cá ông lụy, lại mấy bữa nay trời nắng mưa, nhân thế con nhà hàng-hải và ngư-nghệ đều một lời nói rằng : thời tiết thay đổi khác thường như vậy, là vì có cá ông lụy, dễ gì ấy vẫn huyễn hoặc thế, song cũng đã từng kinh nghiệm nhiều lần. Lấy lý thiết mà đoán, thì có lẽ giống cá voi yếu đuối, hễ khi nào sắp trở trời, thường hay gặp nạn.

Một con chim lớn. — Hôm 31 Mai có người bắn được một con chim « Rú ry » lớn lắm, to bằng con dê con, hai cánh dương ra đo được hơn một thước tây, toàn mình một sắc xám.

Trông hình thù sắc tướng, giống như con chim « méo ».

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bẻ, tòa Nội-các phụng lời chầu phê rằng :
Chiếu ngự đại được phòng cấu MONTÈS, quí đáng, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dùng qua rất hay, đáng nên ý-a thường, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-tặng để tỏ thành-giả.
Khâm thử.

欽此
以嘉有被
爾藥樂想定
製製補得三
酒酒滴兩平
款我經內五
此示試大月
內閣奉初
閣奉食用房七
頒賜顏食日
降作益內
主允賜奉
飭當領

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Đông-phương-bạch lại xin vào nhà trong để bái-kiến sư-mẫu. *Hoa văn-phương* hai ba lần từ chối, bấy giờ *Đông-phương-bạch* mới lên kiệu về đình. *Hoa văn-phương* tiễn *Đông-phương bạch* đi khỏi rồi, trở vào nhà khách, giục người nhà mau mau dọn việc để mời các bạn hữu.

Bằng nhân thì gia công tiếp khách. Phường bát khai-diễn một khúc hát mừng. Khi diễn đến nửa chừng, *Đông-nhân* đứng mời các bạn-hữu cùng vào tân-phòng để xem làm lễ. Khi lấy đèn khêu trăm ngọn, trong phủ sáng như ban ngày. Mọi người vào xem, trông thấy *Thúy-tú*, ai cũng tấm-tắc khen-ngợi.

Đông-nhân thấy vậy, vui-mừng mà rằng :

— Cháu dâu tôi chẳng những nhan-sắc xinh đẹp, mà văn-tài cũng sắc-sảo hơn người !

Mọi người lại đều khen ngợi mà rằng :

— Thế mới thật là tài-mạo song-toàn, có cái phúc-tướng đại-phu đại-quí ! Nếu không phải người trong tướng-phủ, hỗ dễ mấy ai đã được xứng ngôi đông sàng !

Mọi người còn đang khen-ngợi thì ở ngoài nghe có tiếng cổ-nhạc. *Bằng nhân* lại mời khách ra để dự cuộc vui. Lại nói chuyện *Hoa-hữu-linh* thấy tân-khách đều họp tại nhà ngoài xem phường bát khai diễn. Các gia-đình gà tơ lớn bé cũng đều chầu chực ở đấy, *Hoa hữu-linh* mới lên vào trong phòng, lấy trộm 3.000 lạng bạc giấu vào trong mình, đi sang nhà *Ngụy lâm-xuyên*. *Hoa-hữu linh* sẽ lấy tay gõ, *Thôi-thị* vội-vàng ra mở cửa.

Hoa-hữu linh nói :

— Nàng đã thu-xếp cả rồi chứ ! số tiền nàng nâng hãy cất đi, tôi còn trở về, lấy thêm mấy trăm lạng nữa, rồi tuế kiệu đem đến đây đón.

Thôi thị nói :

— Mau mau lên nhé ! Kẻo khi của thành đông thì làm thế nào ?

Hoa-hữu-linh nói :

— Bây giờ còn sớm. Vả trong phủ có khách xem diễn trò, khi diễn trò xong, tất thế nào cũng mở cửa thành ra về, lo gì ta chẳng ra được !

Hoa hữu linh nói xong, lại quay về phủ, lẻn vào trong phòng, lấy thêm 30 lạng nữa, và thuê hai chiếc kiệu nhỏ đưa đến nhà *Ngụy-lâm-xuyên* để đón *Thôi-thị*.

Đêm hôm ấy đông khách qua lại, tại nào không gặp người hỏi, nhưng *Hoa-hữu linh* có ý tứ trước, mấy tên kẻ phu toàn dùng những người dắc lực đã quen thuộc ở trong phủ xưa nay. Và *Hoa-hữu-linh* ở trong phủ, vốn là một người quản giả, còn ai dám chỉ-nghị.

Khi kiệu đem đến cửa nhà *Ngụy-lâm-truyện*. *Thôi thị* và con *Tiểu hồng* lên kiệu. *Hoa-hữu linh* lại sai người vào trong nhà dại-đệ các đồ hành-lý đem đi. Còn nhà thì khóa cửa để đấy.

Lại nói chuyện *Mã* phu-nhân khi tiễn *Thúy tú* lên kiệu về *Hoa* tướng-phủ rồi, xiết bao nỗi phiền, bỗng mê-mẩn mà mất người đi. Nữ-tỳ vội-vàng chạy ra nhà ngoài gọi *Tiền-lâm* vào. *Tiền-lâm* tức khắc sai người đi mời thầy thuốc.

Thầy thuốc đến xem mạch, nói là bệnh giả, lại nhân mấy hôm có công việc huyên-náo, thành ra nhọc-mệt mà sinh bệnh, nên cho uống nước sâm-thang lui tự khắc khỏi.

Tiền-lâm chạy vào thư-phòng, lấy ra một gói nhân-sâm, cân được 5, 6 lạng, chọn lấy một cọn nhân-sâm thật lớn, giặt luôn trong mình, để phòng khi cần kíp phải dùng đến. *Mã* phu-nhân uống nước sâm-thang, dần dần mới hồi tỉnh lại.

Khi đã hồi tỉnh rồi, bảo *Tiền-lâm* rằng :

— *Tiền-lâm* con ơi ! ta nay mê-mẩn không biết gì, con nên sửa soạn việc ngày mai làm lễ nhị-hỉ.

Tiền-lâm nói :

— Thân-mẫu bất-tất phải phiền lòng ! Con đã sửa-soạn đâu đấy cả rồi !

Lại nói chuyện trong *Hoa* tướng-phủ, khi đã tỉnh rồi, các tân-khách đều giải-tán cả, chỉ còn *Đông-nhân* và hai vị lão quan phúc-tinh song-toàn ở lại để đưa *Hoa-văn-phương* nhập phòng.

Bấy giờ gần sang canh hai, trong phòng đã bày sẵn một bàn rượu. Khi mọi người lui ra rồi, *Hoa-văn-phương* bảo nữ-tỳ vào bên giường nằm mời tân-nhân đến dự tiệc.

Thúy-tú nghe nói, chạy đến trước bàn rượu, ngồi ở phía tay hữu *Hoa-văn-phương*. *Hoa-văn-phương* đã ngà ngà say, trông thấy *Thúy-tú* nhan-sắc xinh-đẹp, càng nhìn càng nồng tấm yêu.

Hoa-văn-phương lại truyền bảo các nữ-tỳ rằng :

— Bây rót rượu mời tiểu phu-nhân đi !

Thúy tú liếc mắt nhìn *Hoa-văn-phương* thì thấy mắt chuột mũi vọ, một quí đầu ma, đã toan hạ-thủ cho rồi, nhưng ngại có các nữ-tỳ đứng cạnh, đành lại phải bấm gan chịu nhịn.

Khi rượu gần tàn, *Hoa văn phương* đứng dậy bảo các nữ-tỳ rằng :

— Bay cất dọn đi, rồi lấy nước rửa tay !

Hoa-văn-phương rửa tay xong, cô hỏn đứa nữ-tỳ chạy đến nói với *Thúy tú* rằng :

— Dám xin tiểu-phu-nhân giải bỏ áo ngoài !

Thúy-tú nói :

— Để mặc ta ! Các con cứ cất đọn, rồi cho lui ra mà càng nhau uống chén rượu mừng, bất-tất phải chẫu-chực ở đây nữa !

Các nữ-tỳ đều quì xuống mà bẩm rằng :

— Đa tạ tiểu phu-nhân ! Chúng con xin lui ra.

Các nữ-tỳ nói xong, đều lui ra cả. *Hoa-văn-phương* tức-khắc đứng dậy, bảo *Thúy-tú* rằng :

Xin phu-nhân mau mau cởi áo, chớ để trễ mất cái giờ tốt lành của hai ta !

Nói xong, toan giơ tay cởi áo cho *Thúy-tú*. *Thúy-tú* gạt tay đi mà bảo rằng :

— Để mặc tôi ! Công-tử cứ đi nằm trước, rồi tôi sẽ đến sau !

Hoa-văn-phương nghe nói, vội-vàng tháo mũ cởi áo, rồi lấy nệm đắp, nằm ngửa ở trên giường để đợi. Vừa nằm vừa nói :

— Phu-nhân ơi ! Mau mau đi nằm cùng tôi !

Thúy-tú tháo mũ thượng-quan, cởi áo hà-y, chỉ mặc có một cái áo đỏ, lẳn trong thì tức là cái áo sát mình khâu đính hòm trước. Tay nàng đã cầm sẵn một lưỡi dao nhọn, đi đến bên giường, rón bước cưỡi lên trên bụng *Hoa-văn-phương*.

Hoa-văn-phương cười sằng sặc mà bảo rằng :

— Trời ơi ! Phu nhân làm chi thế này !

Thúy-tú nhìn rõ đích-xác, liền cầm lưỡi dao nhọn đâm thẳng vào cổ họng *Hoa-văn-phương*.

HỒI THỨ XXXI

Thúy-tú tay cầm lưỡi dao nhọn, nhìn rõ đích-xác, đâm thẳng vào cổ họng *Hoa-văn-phương* rồi nghiến răng mà rằng :

— Đứa gian-ác kia ! Mày tất phải có sự kết quả này !

Nàng vừa nói vừa cố sức mà thích lưỡi dao xuống. Lưỡi dao ngập vào trong thịt hơn một tấc sâu. *Hoa-văn-phương* đang khi bất ý không ngờ, liền kêu to lên một tiếng, rồi lồng-lộn dậy dụa, ngã xuống dưới đất, máu tươi chảy ra lênh-láng.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Vẹn Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giời mới nóng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu, cùng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Roussel có mùi ngựa tươi, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi, nống thuốc:

Hémostyl Roussel

AMPOULES

TAM-TÍNH-Y-QUÁN

Phố Mã-máy, số 91 — Hanoi.

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giấu, số 35 — Namdinh.

Ai có bệnh nên biết hiệu « TAM-TÍNH Y-QUÁN » phố Mã-máy, số nhà 91.

Hiệu tôi có thầy thuốc mạch-lý bệnh cẩn biết đính dụng đúng, hoàn toàn các đơn chế tuyển tinh tử, chữa đủ các bệnh. Ai bệnh nặng, bệnh lâu không khỏi được nhiều. Xa nói viết thư về kể bệnh, bản-hiệu gửi thuốc xuống ngay, theo cách « linh hóa giao ngân » nghèo cũng quá không tiền, xin thuốc cứng cho.

Cần các thứ thuốc đắc-hiệu rất thần-hiệu ai uống cũng khỏi:

Các chứng cảm sốt ho, sốt rét, đau bụng, rức đầu, thổ tả, không có bệnh-lý, mà cần nội phẩm, liên-mien, bất-linh, bất-hồi vong dương, đầu rức, chóng mặt, hay xương đau mỏi, ngủ cần mỗi hộp 1 p.80.

Bạch trọc, đương mai, ho cảm, trĩ, tiêu, mỗi hộp 1 p.80, sáu thứ 9 p.50, thuốc lậu 0 p.50.

Đàn ông mộng tinh, di tinh, lãn tinh, hoàng tinh, mỗi hộp 1 p.00, một năm 5 p.00.

Đau bụng, đau rức, kinh nhiệt ho tạo, đờm suyễn, bất-toại, phế thũng cổ trướng, một hộp 1 p.00, một năm 6 p.00.

Điều hòa kinh nguyệt bất điều, huyết hư, huyết đau, hay hư, bạch đới, hoặc kinh thấy ra nhiều sinh đau bụng, rức đầu, đau xương, không đẻ, hoặc có đẻ không nuôi, mỗi hộp 1 p.00, một năm 5 p.00.

Bổ huyết, bổ huyết, tiện huyết mỗi phòng 0 p.20.

Trẻ con cắt lở, kinh dám xuyên tả ly, cam tàn mục, đau mắt mảng mộng, lọ nhỏ 0 p.30, lọ chữa 1 p.00.

TAM-TÍNH-Y-QUÁN
Phố Mã-máy, số 91 — Hanoi.
TAM-TÍNH Y-TÔN
Phố hàng Giấu, số 35 — Namdinh.

PHÀM,

một vật gì ai ai cũng lạc-dụng, chắc hẳn là có giá-trị.

NHƯ,

chè **NINH-THÁI** của bản-hiệu cũng nhiều Ngài chiếu-cô, vì nó là thứ chè ngon hơn cả, nên các Cụ tín-dụng cho đã lâu nay.

HM

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-bộ rằng, phàm những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-đa (mandats-postes); chớ dùng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem gián thư (timbres-postes), từ thứ 0f.10 (0$04) trở xuống; chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

BỊNH LIỆT KHÍ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc buôn

GINAT và **SYNOUSINE**

Nhà thuốc nào cũng có

HÀNG CHÂNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự cần phê phàm ở bệnh lậu là Yêu-vệ-đi và mất thường sinh dục. Cái con-vi-rút-chính nó làm cho mất sức khỏe và nó làm cho ta phải đục dễ hóa ra nhờ hai sinh dục của các người rỉa. Không cần gì sự hãi học là một người trai trẻ mà không mắc phải được những con mầm mạy! Vậy thì chẳng nên quan, phòng, các chứng vẫn ra ở bệnh lậu và phải nên kịp chữa ngay khi mới bị đến có nó! Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác bằng quang, quá thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất nhiệm hiệu là thuốc *Santal monal*. Dùng trong bốn hay năm đầu là hết đau đớn, hết sưng. Những tiện tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lại vừa với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho ai những mụn con mọc ở các cơ quan thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Không bào-chế to đến nỗi bán

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

KỲ TIỀN KHOÁN BỐ

Bản quán xin cho các người mua, khi có viết gì viết thư đến cho bản quán, xin đừng bao giờ để tờ giấy gói bạc, không là gửi cho bản quán mất giấy quá. Ký, để cho người làm đề tiện kiểm. Kẻo các ngài thường hay bỏ sót tiền lắm, hoặc khác quá, không cho bản quán vẫn lắm, hoặc khác quá, không cho bản quán vẫn lắm, thành ra chiều khi bản-quán không biết ai mà hỏi.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc nay, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc:

PILULES
DEHAUT CACHETS
du Dr Faivre

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thứ thuốc này để trong ống, giữ được lâu không hỏng, các nhà dùng trị-não nhiều, mà phải bệnh đau gân cốt nên dùng.

Đàn bà đau gân cốt cũng nên dùng.

Thuốc này có tiếng đã lâu.

Trị bệnh đau gân, nhức đầu, đau xương rất tốt.

Uống luôn mấy ngày, mỗi ngày 2 hay 3 viên thuốc:

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酗佛

J. BLANC *(dệt nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì nống một cốc con

每開台者喊酗佛者哇呈瞞歌喫糊

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31 phố Tràng-Thi (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phật trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

69, phố Paul-Bert, Hanoi

MỚI SANG NHIỀU

Chạc xe — Nan hoa — Vòng bạch

Vải cá-cuống lợp mui — Cao-xu hơn và Cao-xu đệc, vân vân...

Hỏi giá tại Bản-hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS

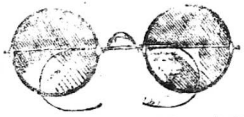
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1 200 000 FRANCS

7, Boulevard Babillot, Hanoi

2000

GƯƠNG ĐEO MẮT

Đổi mới gọng vàng 1$70

Gọng toàn đồi-mồi 1$00

Hộp dựng gương bằng aluminium giá 0$60

Bán tại hiệu: **LY-SENG-BAO**, 42, Hàng Bồ, Hanoi

Gương này cốt bán rao hàng

2069

ƯỚU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHÈ RA BỞI CAY

THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay làm đã nổi tiếng trong thiên hạ dân dân rồng biết không cần thuốc này bàn hàng. Thuốc **Quina Laroche** là thuốc này hơn hết làm cho bổ sức lại, bổ tang phủ, trị bịnh rết làm cho ăn ngủ, thuốc đi đẻ làm hay cả thể gian ai không đều quản dụng.

Ai ai dùng nó cũng đồng, những là người tính con cũng dân ta hay là con nít. Thuốc đi trị bịnh nơi nầy - tỉnh tự huyết yếu đuối, huyết suy, tỳ vị trì tán, ho cảm mạo rốc ngực, rết ban của trời trăng, trác trở trong tỉ vị các bịnh đó đều dùng chắc tay thuốc **Quina Laroche** đặng.

Con nít huyết suy và rau gái lúc đang lớn cũng đều là kẻ khi lúc xanh xao, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên nống thuốc **Quina Laroche**.

Những người cảo ở có hay ốc thấp rết cũng chẳng nên quản dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những bịnh sẽ trở hết mà thôi con lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chẳng ra giảm kiêu thuốc đó đặng. Nước ngọt thanh của. Thuốc viên nầy ra (Liquide de jusée) nói tác ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh tay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc **Quina Laroche** thì chúng ta có đặng cả vạng giấy chứng và cho cám ơn của mấy người bịnh và cả vạng giấy của các quan lương y khắc nống lòng ta.

Bắt kỳ thuốc nước **Quina Laroche** là một con thuốc làm lợi cho người lớn bổ thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu **Quina Laroche** phải cống tỉ một ly với ba ly cỏ bán theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Con muốn trị bịnh rết thì cần một khắc đồng bổ nống một ly, nống 8 ly trước cơ rết 3 giờ rưỡi, thế ly ly chớ nống trước cơ nổi gió.

Thuốc **Quina Laroche** thường thì nống không pha nước mà khi trời nống nực thì pha nước vô mà nống cho đỡ khác.

COMAR VÀ CÔNG-TI

ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(HIỆU GÓ-ĐA CŨ)

RUE PAUL BERT, HANOI

Từ ngày thứ hai 2 Juin đến hết ngày mồng 10:

Bán hạ giá rao hàng

Nước hoa — Đồ rửa ráy — Quần áo mặc trong — Các thứ mũ
Các thứ giầy — Giấy bút — Đồ làm ảnh — Các thứ kính
Các thứ điếu — Đồ dùng trong nhà — Khí-giới
Các thứ đèn — Các đồ vệ-sinh

TẠI CHỖ BÁN VỊ ĂN

Bán rao hàng: Vị ăn thức uống; Rượu vang ngon; Các thứ rượu khai-vị và các thứ rượu mạnh

Việc bán rao hàng này, là cốt để các bạn hàng sắm-sửa, đi nghỉ mát các nơi cho tiện

XEM CHƯƠNG-TRÌNH — XEM GIẤY RAO HÀNG

BOITE POSTALE N° 40

TÉLÉPHONE N° 178

Ann. Tél. : MAGASINS